

EESTI KEELE KUI TEISE KEELE PÕHIKOOLI LÕPUEKSAM 2009

I vihik

Kirjutamisosa vastused

Esimene ülesanne

1	Mari/Mart Mets
2	15.05.1992; 15. mai 1992; 15.5.1992, 15.5.1992. a/aastal
3	Mari.mets@mail.ee ; mart.mets@hot.ee vms
4	kooli nimetus, nt Tallinna 47. Keskkool
5	Sõpruse pst 111-11, Tallinn
6	2 tundi, 4, kolm tundi
7	kolmapäeviti; laupäeval ja esmaspäeval, esmaspäev vm aktsepteeritav vastus
8	venekeelsel
9	aasta tagasi, eelmisel kuul, pole käinud, ei mäleta vms aktsepteeritav vastus
10	ajalehest / ajaleht, internetist, sõbra käest

NB! Kokku- ja lahkukirjutamise vigade arvestamisel lähtuda arusaadavuse põhimõttest, s.t kui tähendusmuutusi ei teki, siis veaks ei loeta (nt *sellepärast* / *selle pärast*).
Algustäheortograafia: veaks ei loe seda, kui ankeedi iga rida on alustatud suure tähega.

KIRJUTAMISOSA TEISE ÜLESANDE HINDAMISJUHEND

Hinde selgitusi (üldistusi tuleb mõista põhikooli lõpueksami / B1-taseme nõuete aspektist).

Hinne/ punktid	Ülesande täitmine	Hinne/ punktid	Keel
5 väga hea vastus	Ülesandest saadakse aru ja see täidetakse täpselt ja laitmatult. Kirjutis on õige pikkusega (u 100 sõna) ja sidus. Sellest arusaamine ei nõua lugejapoolset pingutust.	5	<ul style="list-style-type: none">Sõnavara ulatuslik ja mitmekesine.Kontekstile vastav keelekasutus ja loogiline lausestus, kasutatakse liitlauseid. Kirjutaja valdab tarbekeele struktuure. Esineb üksikuid grammatika- ja õigekirjavigu.

<p>4 hea vastus</p>	<p>Ülesandest saadakse aru ja see täidetakse asjakohaselt. Kirjutis on õige pikkusega ja üsna sidus. Sellest arusaamisel tekivad minimaalsed lugejapoolsed takerdused.</p>	<p>4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sõnavara ülesande täitmiseks piisav. • Hea keelekasutus ja loogiline lausestus, kasutatakse ka liitlauseid. Kirjutaja valdab tarbekeele struktuure. Esineb grammatika- ja õigekirjavigu, mis ei sega mõttest arusaamist.
<p>3 rahuldav vastus</p>	<p>Ülesandest saadakse üldjoontes aru ja see täidetakse rahuldavalt. Kirjutis on õige pikkusega ja piisavalt sidus, et selle mõttest aru saada. Vaja on mõningast lugejapoolset pingutust.</p>	<p>3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sõnavara küllaltki piiratud. • Rahuldav keelekasutus, esineb ebaloogilist lausestust, kasutatakse enamasti lihtlauseid. Kirjutaja valdab tarbekeele struktuure osaliselt. Esineb grammatika- ja õigekirjavigu, mis häirivad kohati mõttest arusaamist.
<p>2 puudulik vastus</p>	<p>Ülesandest saadakse aru osaliselt, selle täitmises on olulisi puudujääke. Kirjutis on õige pikkusega, kuid katkendlik ja halvasti struktureeritud, mistõttu sellest arusaamine nõuab märkimisväärset lugejapoolset pingutust, või kirjutis on nõutust pisut – umbes kolmandiku – lühem.</p>	<p>2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sõnavara piiratud. • Halb keelekasutus, lausestus ebaloogiline, kasutatakse lihtlauseid. Kirjutaja valdab algelisi tarindeid. Grammatika- ja õigekirjavead takistavad mõttest arusaamist.
<p>1 nõrk vastus</p>	<p>Ülesandest saadakse küll suurte raskustega aru, kuid see jääb suures osas täitmata. Kirjutis on õige pikkusega, kuid seosetu, või kirjutis on liiga lühike (alla poole nõutust).</p>	<p>1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sõnavara ebapiisav. • Väga halb keelekasutus, laused seosetud ja neist ei ole võimalik aru saada. Grammatika tundmine puudulik.
<p>0 pole midagi hinnata</p>	<p>Ülesandest ei saada aru ja seda ei suudeta täita. Kirjutise sisul pole ülesandega midagi ühist.</p>	<p>0</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Keelest pole võimalik aru saada. • Kirjutaja ei valda eesti kirja.

Kirjutamisosa eest on võimalik saada 20 punkti. Esimese ülesande (ankeet) eest võib saada 10 punkti, kui kõik lahtrid on nii sisuliselt kui grammatiliselt õigesti täidetud. Iga õigesti täidetud lahter annab ühe punkti. Kirjutamisosa teise ülesande (isiklik kiri) eest on samuti võimalik saada kuni 10 punkti. Hinnatakse ülesande täimist (skaalal 0–5) ja keeleoskust (skaalal 0–5) ning hinded liidetakse. Seda osa hinnatakse hindamisjuhendi järgi (vt ülaltoodud tabelit).

KIRJUTAMISOSA ÜLESANNETE PUNKTIDE KAALUMINE

Esimese ülesande punktide teisendamine skaalale 0–8		Teise ülesande punktide teisendamine skaalale 0–12	
Hinne 10-punktilisel skaalal	Hinne 8-punktilisel skaalal	Hinne 10-punktilisel skaalal	Hinne 12-punktilisel skaalal
0	0	0	0
1	1	1	1
2	2	2	2
3	2	3	4
4	3	4	5
5	4	5	6
6	5	6	7
7	6	7	8
8	6	8	10
9	7	9	11
10	8	10	12

Kirjutamisosa esimese ja teise ülesande hindamisel palume märkida vihikus ülesannete järel olevatesse kastidesse nii kaalumata punktid kui ka kaalutud lõplikud punktid.

II vihik

KUULAMISOSA VASTUSED

Esimene ülesanne

1	B
2	B
3	A
4	C
5	D

Teine ülesanne

6	B
7	A
8	A
9	B
10	A

Kolmas ülesanne

11	A
12	C
13	C
14	B
15	A
16	C
17	A

Neljas ülesanne

18.	raamatuid / lasteraamatuid
19.	ruum / tuba
20.	toolid
21.	näitlejad
22.	kaks / 2
23.	klaver
24.	tantsida
25.	algklassi / kõige noorematele / noorimatele / noorematele

LUGEMISOSA VASTUSED

Esimene ülesanne

26	C
27	B
28	C
29	D
30	A

Teine ülesanne

31	R
-----------	---

32	F
33	E
34	M
35	D
36	B
37	C
38	L
39	P
40	O

Kolmas ülesanne

41	D
42	A
43	E
44	F
45	B

Keele struktuur

Esimene ülesanne

46	C
47	A
48	B
49	C
50	B
51	C
52	A
53	C
54	B
55	B

Teine ülesanne

56	tunnistuse
57	mulle
58	parem
59	kiiremini
60	lasid
61	tegi
62	pane

63	rääkida
64	soolased
65	peame
66	esita
67	käin
68	saadan
69	aasta
70	toredam

KUULAMISOSA JA KEELE STRUKTUURI OSA PUNKTIDE KAALUMINE

Kuulamisosa eest saadud toorpunktid (max 25) kaalutakse 20-ks.

Keele struktuuri osa eest saadud toorpunktid (max 25) kaalutakse 20-ks.

Vt allpool toodud tabelit.

NB! Eksamivihiku esimesele leheküljele tuleb märkida kaalutud punktid.

TOORPUNKTID MAX 25	KAALUTUD PUNKTID MAX 20
25	20
24	19
23	18
22	17
21	16
20	16
19	15
18	14
17	13
16	12
15	12
14	11
13	10
12	9
11	8
10	8
9	7
8	6
7	5
6	4
5	4
4	3
3	2
2	1

1	0
0	0

RÄÄKIMISOSA HINDAMISJUHEND 2009. AASTAL

Hinne/punktid	Hinde selgitusi (NB! Üldistusi tuleb mõista põhikooli lõpueksami / B-1-taseme nõuete aspektist.)
9-10 Ülesannetest saadakse aru, need täidetakse täielikult ja laitmatult	<ul style="list-style-type: none"> • Kõne on piisavalt sujuv ja hästi mõistetav. Esinevad suulisele kõnele omased tavalised takerdused. Hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav. • Sõnavara ülesande täitmiseks piisav, parafraseerimisoskus olemas. • Grammatika piisavalt korrektne, et teemat laitmatult käsitleda. Öeldu arusaadav.
7-8 Ülesannetest saadakse aru, nende täitmisega saadakse üsna hästi hakkama	<ul style="list-style-type: none"> • Kõne pole küll päris sujuv, kuid on siiski täiesti mõistetav. Hääldus väga ei häiri, kui ka tekitab väikesi vääritimõistmisi. • Sõnavaras esineb ülesannete täitmisel mõningaid lünki, parafraseerimine ei õnnestu alati. Tajub ja suudab selgelt edasi anda üldist mõtet. • On märgatavaid grammatikavigu, mis aga enamasti ei sega öeldust arusaamist.
5-6 Ülesannetest saadakse üldjoontes aru, nende täitmisega saadakse hakkama	<ul style="list-style-type: none"> • Kõne pole sujuv ja see segab kohati arusaamist, samuti võib öeldust arusaamist segada kohatine halb hääldus (seevastu baassõnade hääldus on hea). • Sõnavara ülesande täitmise jaoks piiratud, parafraseerimisega raskusi. Sõnavara kesisusest hoolimata suudetakse mõtet üldjoontes moonutusteta edasi anda, kuigi kuulajal on arusaamise nimel vahel vaja pingutada. • Esineb häirivaid grammatikavigu (nt võõrapärane aegade kasutus, sõnajärg ja vormikasutus), kuid öeldu üldmõte on arusaadav.
3-4 Ülesannetest saadakse aru osaliselt, nende täitmisel on puudujääke	<ul style="list-style-type: none"> • Kõne on aeglane ja kõhklev, appi võetakse mitteverbaalsed vahendid. Hääldus erineb selgesti eesti keele normist. Arusaamine nõuab kuulajalt erilist tähelepanu. • Sõnavara on ülesande täitmise jaoks liiga väike. Sagedad tähendusvead teevad kõneleja mõistmise raskeks. • Ebakorrektned grammatika takistab sageli öeldu mõttest arusaamist.
1-2 Ülesannetest saadakse aru suurte raskustega, neid ei	<ul style="list-style-type: none"> • Kõne on seosetu, kuulaja saab jutust aru vaid üksikuid sõnu ja fraase. Hääldus on halb. • Sõnavara praktiliselt puudub, mistõttu öeldu mõttest on väga raske aru saada.

suudeta täita, kuigi üritatakse	• Grammatika tundmine puudulik.
0 Ülesannetest ei saada aru, neid ei suudeta ega üritata täita	Hindamiseks ebaadekvaatne vastus (näiteks mitte-eestikeelne jutt, seosetud eestikeelsed sõnad, grammatika puudub vms).

LÕPUEKSAMI LÕPPHINDE KUJUNEMINE

Kõik eksamiosad annavad võrdse arvu punkte (20). Maksimaalselt võib õpilane tulemuseks saada 100 punkti.

Eksami ühitamisel B1-taseme eksamiga kinnitab kooli eesti keele lõpueksamikomisjon eksami hinde vastavalt hindamisjuhendile Eksamikeskuse teatatud kirjaliku osa punktisumma ja suulise osa punktisumma alusel.

Lõpueksami lõpphinne kujuneb kõikide eksamiosade (nii kirjaliku kui ka suulise osa) punktide summa põhjal. Kõikide eksamiülesannete koondpunktid kantakse eksami kirjutamisosa vihiku esilehel olevasse tabelisse, summeeritakse ning arvutatakse ümber 5-palli süsteemi alloleva skaala alusel:

90–100% punktide arvust – hinne 5
70–89 % punktide arvust – hinne 4
45–69% punktide arvust – hinne 3
20–44% punktide arvust – hinne 2
0–19% punktide arvust – hinne 1

Vt punktide jaotust põhikoolieksami töö esilehel.